

LAS

DOBRE SĄSIEDZTWO

Lasy Państwowe

LAS

DOBRE SĄSIEDZTWO

NASZA HISTORIA ZACZĘŁA SIĘ W LASACH. LAS BYŁ DOMEM, ŻYWIŁ, DAWAŁ SCHRONIENIE I WSZYSTKO, CO POTRZEBNE DO ŻYCIA. Także dziś lasy są ważne. Pokrywają niemal 1/3 powierzchni Polski i są naszym wspólnym narodowym dobrem. Jego pomnażaniem i zarządzaniem zajmują się leśnicy zatrudnieni w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

Polskie lasy to czyste powietrze, którym oddychasz, przyroda, która Cię otacza, a także drewno, z którego korzystasz. To miejsce, w którym wypoczywasz, które daje Ci siłę, w którym szukasz inspiracji lub po prostu zbierasz grzyby i poziomki.

Polskie lasy to praca, która zapewnia utrzymanie tysiącom ludzi – leśnikom, zatrudnionym w przemyśle drzewnym, przedsiębiorcom, a także producentom zdrowej żywności, osobom zajmującym się zbieraniem owoców i grzybów oraz pracującym w zakładach stolarskich.

Sąsiedztwo lasu, który retencjonuje wodę i łagodzi klimat, to korzyść dla rolników i dla ludzi trudniących się organizacją wypoczynku.

Lasy Państwowe to gwarancja, że las jest zarządzany i użytkowany w taki sposób, by go chronić. To pewność nienaruszalności lasu i tego, że będzie on zawsze dostępny dla każdego mieszkańca naszego kraju.

Dzięki pracy leśników powierzchnia lasów w Polsce stale rośnie: w 1945 r. lesistość naszego kraju wynosiła **21%**, dziś liczy blisko **30%**. Planuje się, że w 2050 r. lasy będą pokrywać **33%** obszaru Polski.

KOMFORT OD NATURY

Las chroni klimat globalnie, na całej kuli ziemskiej, i lokalnie, w otoczeniu naszych domów. Dzięki temu życie na Ziemi jest niezwykle różnorodne, a my, przebywając w sąsiedztwie lasu, możemy cieszyć się najwyższym standardem. Takim, jaki może zapewnić tylko natura.

LASY CHRONIĄ MIESZKAJĄCYCH W JEGO POBLIŻU LUDZI PRZED SKRAJNOŚCIAMI – NIOSĄ ULGĘ PODCZAS UPAŁÓW, zmniejszają prędkość wiatru i regulują wilgotność powietrza. Las działa jak klimatyzacja, ale bez jej ubocznych, szkodliwych efektów. Nie potrzebuje zasilania, a jego praca nic nas nie kosztuje.

Las chroni przed hałasem – jednym z najbardziej dotkliwych zagrożeń cywilizacyjnych. Przyzwyczajamy się do niego i często o nim zapominamy. A hałas potrafi działać podstępnie. Atakuje układ nerwowy, sprawiając, że jesteśmy ustawicznie zmęczeni i zestresowani. **Zalesiony pas ziemi o szerokości 250 m obniża hałas samochodowy o około 66%.** Bez niego, by osiągnąć ten sam efekt, musielibyśmy odsunąć się od drogi aż o 2 km.

W powietrzu leśnym występuje nawet 70 razy mniej organizmów chorobotwórczych niż w miejskim. To zasługa wydzielanych przez drzewa fitoncydów – lotnych substancji czynnych, które działają bakteriobójczo i hamują rozwój mikroorganizmów.

JEDNO DOROSŁE DRZEWO może wytranspirować latem do 450 l wody dziennie. Taki efekt daje **5 dużych klimatyzatorów** działających 20 godzin na dobę i obniżających temperaturę otoczenia o 3–7°C.

Leśny relaks może mieć formę krótkiego, popołudniowego wypadu lub dłuższego pobytu. Pięknie zlokalizowane ośrodki wypoczynkowe, pokoje gościnne czy kwatery myśliwskie zachęcają do nie tylko wakacyjnego obcowania z lasem. Decydują o tym cisza, spokój i zdrowe powietrze. Aby znaleźć **idealne miejsce na wypoczynek** w obiektach Lasów Państwowych, odwiedź stronę czaswlas.pl i wybierz jedną z ponad 3 tys. propozycji.

FABRYKA TLENU

Las produkuje tlen, bez którego nie moglibyśmy istnieć, i pochłania dwutlenek węgla. Co więcej, sprawia, że powietrze jest pozbawione szkodliwych pyłów i zanieczyszczeń.

W MIASTACH DUŻYM PROBLEMEM JEST NADMIERNE UWALNIANIE DWUTLENKU WĘGLA DO ATMOSFERY PRZEZ SAMOCHODY ORAZ PIECE NA WĘGIEL. Kompleksy leśne pomagają rozwiązywać ten problem. Drzewa, rosnąc na wysokość i przyrastając na grubość, produkują drewno. Proces ten przebiega przy jednoczesnym pochłanianiu dwutlenku węgla z atmosfery. **Pochłanianie CO₂ to jedna z niezwykłych właściwości lasu. Aby proces ten wzmocnić, Lasy Państwowe przygotowały projekt leśnych gospodarstw węglowych.** Wraz z naukowcami opracowywane są metody, które w naturalny sposób zwiększą pochłanianie tego gazu przez kompleksy leśne.

Las oczyszcza i regeneruje powietrze jak doskonały filtr. **Zapobiega powstawaniu smogu i łagodzi jego skutki.** Warto o tym pamiętać, planując nawet krótki wypoczynek, zwłaszcza, że dojazd do lasu z każdego miejsca w Polsce powinien Ci zająć nie więcej niż godzinę.

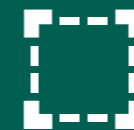
Las produkuje kilka razy więcej tlenu niż powierzchnie pokryte innego rodzaju roślinnością.

1 HEKTAR LASU
zaspokaja potrzeby
tlenowe 5 tys. osób.

2 TYS. RAZY MNIEJ
szkodliwych substancji (pyłów,
gazów) zawiera powietrze
leśne niż to w mieście.

1 HEKTAR LASU JEST POTRZEBNY
do pochłonięcia całego dwutlenku węgla
wytwarzanego przez 3 osoby, podczas
prac domowych w ciągu roku.

Fot. Shutterstock/Monkey Business Images

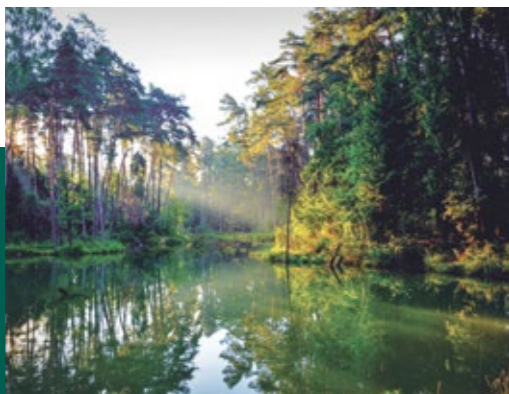
MAGAZYN WODY

Las jest jak gąbka. Chłonie i magazynuje wodę, by potem stopniowo ją oddawać. To niezwykły rezerwuar tego deficytowego w dzisiejszym świecie dobra. Nie tylko zatrzymuje wodę, ale także ją oczyszcza, dzięki czemu zyskuje ona najwyższą jakość.

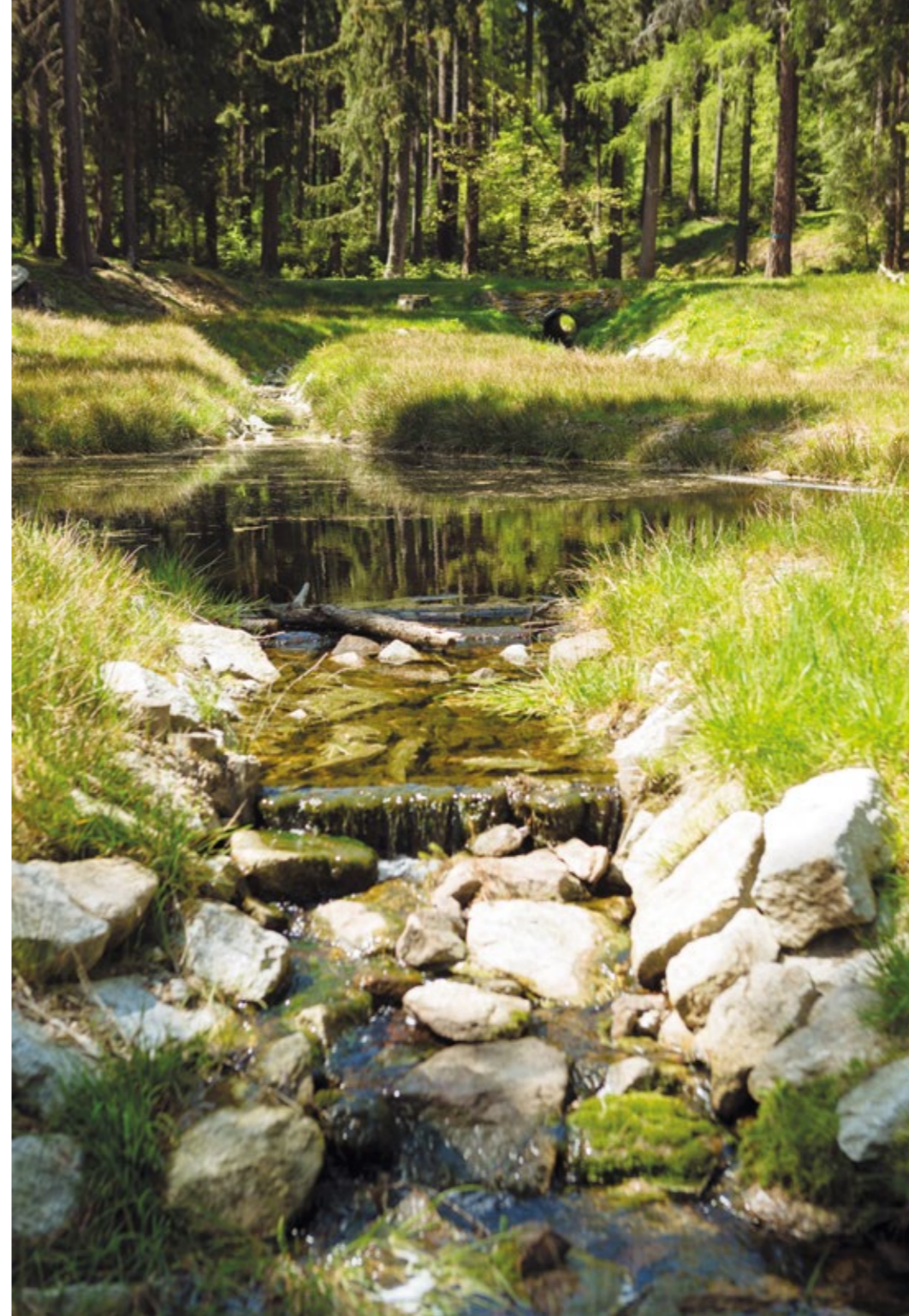
KOMPLEKSY LEŚNE ZAPEWNIĄJĄ KRAŻENIE WODY ZARÓWNO W SKALI CAŁEJ ZIEMI, JAK I LOKALNIE, OBOK NAS. Obecność lasu chroni sąsiednie tereny przed skutkami niedoboru wody: stopowieniem i pustynnieniem, a także przed jej nadmiarem, co może się objawiać powodzią.

Leśnicy dostrzegają znaczenie lasu dla ochrony zasobów wodnych. Aby wspomóc jego naturalne zdolności do magazynowania wody, realizują programy małej retencji. Zbiorniki, zastawki czy progi zwalniające przepływ wody zapewniają stałą jej obecność wszędzie tam, gdzie jest ona nam i przyrodzie potrzebna. Działania leśników służące zatrzymywaniu wody w lesie nie polegają tylko na budowaniu zbiorników. Należą do nich także: sadzenie odpowiednich gatunków drzew, dbałość o wielopiętrowość lasów oraz pozostawianie w nich martwego drewna.

Pasy leśne i zadrzewienia śródpolne **obniżają prędkość wiatru i zapobiegają utracie wody.** Parowanie z pól z ich udziałem jest mniejsze o 20-25% w porównaniu z tymi pozbawionymi zadrzewień. Dla rolników to wielka korzyść.

Fot. Kamila Łapeta
Fot. Karol Jarczyk

Fot. Archiwum CKPŚ

Fot. Lech Jędras

Retencjonowanie wody przez las powoduje, że tereny położone w jego pobliżu są **mniej narażone na susze i powódzie** niż te, które takiego sąsiedztwa są pozbawione.

Fot. Przemysław Barszcz

LAS CHRONI GLEBĘ PRZED EROZJĄ. W warunkach górskich, na terenach leśnych, jest ona 200 razy mniejsza niż na polach z oziminą i aż 70 tys. razy niższa niż przy uprawie roślin okopowych.

LEŚNE BOGACTWO

Różnorodność życia w lasach rosnących w naszym sąsiedztwie to coś więcej niż tylko wiosenny śpiew ptaków za oknem i zapach kwitnących roślin. Każde drzewo leśne to prawdziwy mikroszechświat.

Fot. Robert Antosz

Niezwykłe bogactwo przyrodnicze lasów stwarza **doskonałe warunki do badania i podpatrywania roślin i zwierząt** w ich naturalnym środowisku. Korzystają z tego zarówno naukowcy jak i pasjonaci, a turystyka przyrodnicza to nowa, szybko rozwijająca się gałąź gospodarki.

Fot. Shutterstock/Bildagentur Zoonar GmbH

NA TERENIE ZARZĄDZANYM PRZEZ LASY PAŃSTWOWE PONAD 3 MLN HA LASÓW (38% POWIERZCHNI LP) NALEŻY DO EUROPEJSKIEJ SIECI NATURA 2000, której celem jest ochrona najcenniejszych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Obszary specjalnej ochrony ptaków zajmują ponad 2,2 mln ha (29,1%), a obszary mające znaczenie dla Wspólnoty – blisko 1,7 mln ha (21,8%).

Leśnicy chronią przyrodę i wspierają różnorodność biologiczną nie tylko tam, gdzie

znajdują się obszary Natura 2000, rezerwy przyrody lub użytki ekologiczne. Robią to na całym powierzonym sobie obszarze lasów, prowadząc wiele własnych programów i współuczestnicząc w innych. Przyczyniają się m.in. do powiększania populacji głuszców w Karpatach, ochrony rybołowa i cietrzewia, zajmują się restytucją jodły i cisa czy też reintrodukcją rysia, popielicy i żubra. Rośnie powierzchnia starszych drzewostanów oraz ilość martwego drewna w lasach. To także przyczynia się do wzrostu leśnego bogactwa.

Wszystkie działania Lasów Państwowych na rzecz ochrony przyrody można śledzić na profilach nadleśnictw na Facebooku. Można się o tym także dowiedzieć z kanału YouTube Echa Leśne TV.

Leśnicy wspierają także parki narodowe. Środki finansowe na ten cel pochodzą z funduszu leśnego i są przeznaczone m.in. na czynną ochronę przyrody, działania przeciwpożarowe oraz budowę i remont infrastruktury turystycznej i edukacyjnej.

Fot. Shutterstock/Welcomia

STREFY OCHRONNE. Dla niektórych rzadkich lub wręcz zagrożonych wyginięciem zwierząt bytujących w lasach dobrą metodą ochrony jest tworzenie stref ochronnych. Tak jest np. w wypadku bociana czarnego. Strefa ochronna wokół gniazda zapewnia spokój i bezpieczeństwo potrzebne do rozrodu i wychowania potomstwa. Dotychczas w Lasach Państwowych wyznaczono blisko 3,5 tys. takich stref.

65% GATUNKÓW dziko występujących roślin i zwierząt żyje w lasach.

Duża część obszarów Lasów Państwowych objęta jest różnymi formami ochrony przyrody. Na ich terenie jest **1281 REZERWATÓW PRZYRODY**, blisko **11 TYS. POMNIKÓW PRZYRODY** oraz prawie **9 TYS. UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH**. Ponad połowa łącznej powierzchni parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu znajduje się w Lasach Państwowych.

Fot. Marta Baranowska

ZIELONE LEKCJE

Las to świetnie urządzona pracownia naukowa, z której za pośrednictwem leśników można czerpać wiedzę o przyrodzie i gospodarce leśnej. Z 6,5 tys. obiektów edukacyjnych korzystają co roku 2 mln osób – dzieci i dorośli.

Leśnicy starają się włączyć w inicjatywy lokalne. Organizują konkursy, wystawy przyrodnicze, uczestniczą w różnego rodzaju imprezach plenerowych, festynach, targach, czy piknikach edukacyjnych.

WYKWALIFIKOWANA I DOŚWIADCZONA KADRA EDUKATORÓW LEŚNYCH MA DO ZAOFEROWANIA WIELE MOŻLIWOŚCI POZNAWANIA LASU. Zajęcia mogą się odbywać w terenie lub izbach edukacji leśnej. Bogato wyposażone obiekty edukacyjne pozwalają na **prowadzenie zajęć przez cały rok**, bez względu na pogodę. Natomiast specjalnie zaprojektowane ścieżki edukacyjne, prócz nauki, umożliwiają również zabawę. Wiele z nich jest przygotowanych na przyjęcie osób z niepełnosprawnościami, np. na wózkach. Żeby zarezerwować zajęcia edukacyjne wystarczy wcześniej skontaktować się z edukatorem leśnym, wybrać tematykę i termin. Oferta obejmuje zwykle zajęcia dla grup wiekowych od przedszkola po szkoły ponadgimnazjalne. **Są one bezpłatne.**

Zajęcia prowadzone są także w szkołach, domach kultury, muzeach, czy urzędach gmin. Corocznie na zaproszenie nauczycieli, odbywa się **ponad 5 tys. lekcji**, podczas których leśnicy opowiadają o lesie i swojej pracy.

Fot. Tadeusz Chrzanowski

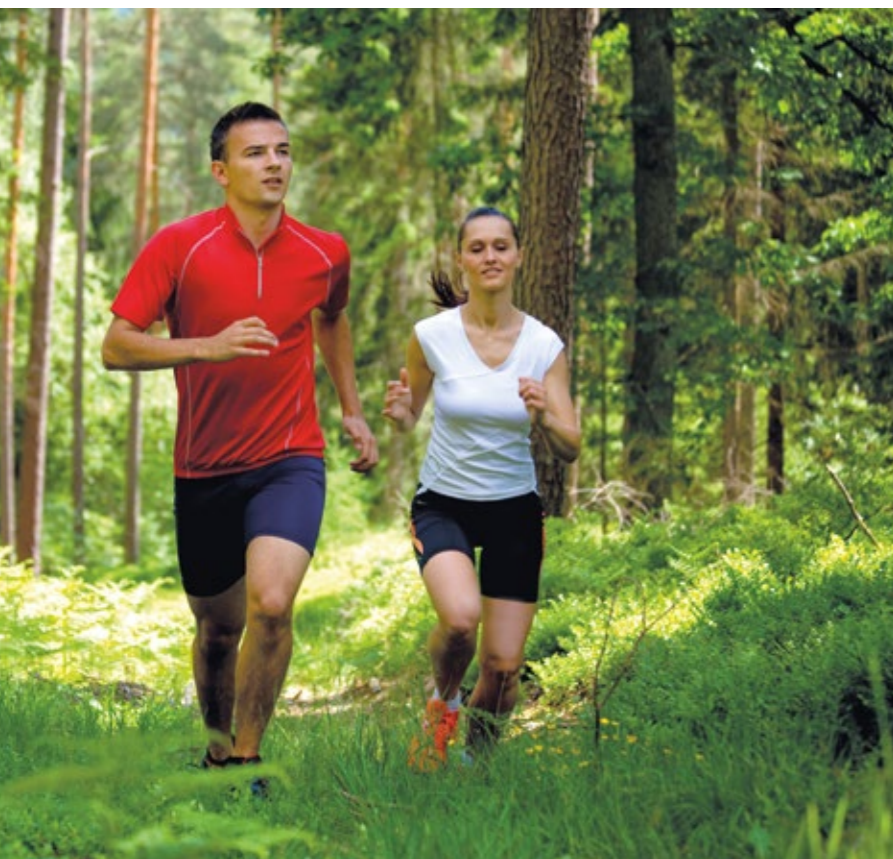
Fot. Tadeusz Chrzanowski

Jesteś miłośnikiem przyrody? Chcesz wiedzieć więcej na temat pracy leśników? A może interesuje cię **oferta edukacyjna** oferowana przez okoliczne jednostki Lasów Państwowych? Wszystkie ważne informacje znajdziesz na stronie **www.lasy.gov.pl** Wiadomości lokalne są na bieżąco zamieszczane **na stronach nadleśnictw oraz ich profilach na Facebooku**. Na dzieci i dorosłych, uczniów i nauczycieli czeka cieszący się dużym powodzeniem portal edukacyjny **www.erys.pl**

Leśnicy podczas prowadzenia zajęć edukacyjnych korzystają z: ponad **1000** ścieżek edukacyjnych, niemal **300** izb edukacji leśnej, **65** ośrodków edukacji leśnej, **WIELU** ogrodów i parków dendrologicznych

LASY ZAPRASZAJĄ

Fot. Shutterstock/Val Thoerner

Ponad 80% powierzchni polskich lasów jest własnością całego narodu. To ewenement w świecie, gdzie przestrzeń ogradza się i zamyka, zabraniając do niej dostępu. Na straży tej wspólnej własności stoją leśnicy zatrudnieni w Lasach Państwowych. Troszczą się o lasy i zapraszają do nich wszystkich obywateli.

Lasy zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe to ponad 7,6 mln ha. Na ich terenie znajduje się:

- **4 TYS. KM** szlaków rowerowych,
- **600** leśnych pól biwakowych,
- **4,5 TYS.** miejsc noclegowych,
- **7 TYS. KM** szlaków konnych,
- **22 TYS. KM** szlaków pieszych i biegowych – to tyle, ile wynosi połowa długości równika,
- **400** miejsc na ognisko,
- **3160** parkingów leśnych.

Fot. Paweł Fabijański

Fot. Shutterstock/Jacek Chabraszewski

CHCESZ POBIEGAĆ, POĆWICZYĆ, POJEŹDZIĆ NA ROWERZE, A ZIMĄ WYBRAĆ SIĘ NA NARTY BIEGOWE? A MOŻE PO PROSTU POSPACEROWAĆ? W otoczeniu czystego, przesyconego niepowtarzalnym aromatem leśnego powietrza każdy rodzaj wypoczynku jest zdrowy. Tu nie ma smogu ani hałasu, są natomiast szlaki piesze i rowerowe, trasy do jazdy konnej oraz – prawdziwy luksus w świecie zakazów parkowania i nadmiaru aut – leśne parkingi. **Czas spędzony w lesie to cenny prezent, który możemy podarować własnemu organizmowi.**

Leśnicy wraz z lokalnymi organizacjami zapraszają do udziału w imprezach sportowych. Największą z nich jest ogólnopolska akcja **Biegam Bo Lubię Lasy**. Natomiast do najbardziej znanych imprez lokalnych należą: Leśna Piątka w Nadleśnictwie Karnieszewice, Bieg Rzeźnika w Bieszczadach, Bieg Katorznika w Nadleśnictwie Lubliniec oraz ciechanowska Leśna Zadyszka. Znajdzie się też coś dla amatorów mocnych wrażeń. W Nadleśnictwie Świeradów czeka ponad 20 km singletracków – jednokierunkowych, naturalnych szlaków

rowerowych wytyczonych w górskim terenie. Są dostępne dla wszystkich rowerzystów.

Czasem zdarza się, że przy lesie pojawiają się napisy: *Ścinka i zrywka drzew. Wstęp wzbroniony* lub *Zakaz wstępu. Zagrożenie pożarowe*. Nie ignorujmy ich, zarówno dla własnego bezpieczeństwa, jak i dla dobra lasu. Nadleśniczy może bowiem, w szczególnych przypadkach, gdy w lesie przestaje być bezpiecznie, wprowadzić pewne ograniczenia we wstępie do niego. Najczęściej takim zakazom towarzyszą: zagrożenie pożarowe, opryski chemiczne oraz klęski żywiołowe.

Fot. Szymon Stachniarczyk

Rodzinną wycieczkę do lasu warto połączyć z geocachingiem – grą terenową polegającą na poszukiwaniu „skarbów” ukrytych przez innych uczestników. **Taki sposób spędzania wolnego czasu proponuje wiele jednostek Lasów Państwowych.**

IDEALNY SUROWIEC

Piękne, ale i praktyczne, elastyczne i zarazem wytrzymałe, o różnorodnym zastosowaniu, przyjazne dla nas i dla środowiska, zawsze do naszej dyspozycji. Drewno – surowiec idealny.

IDEA LEŚNEGO GOSPODARSTWA POLEGA NA TYM, ABY NIE POZYSKIWAĆ Z LASU WIĘCEJ DREWNA NIŻ GO PRZYRASTA. Dzięki temu jego zapas odkładany w leśnym magazynie stale się powiększa. Co więcej, pozyskiwanie drewna dostosowywane jest do naturalnych cykli rozwoju lasu i sprzyja jego wzrostowi. Drewno z lasów zagospodarowanych przez Lasy Państwowe jest opatrzone certyfikatami najwyższej jakości, a jego produkcja jest przyjazna środowisku.

W Polsce większość domów buduje się przy użyciu betonu, którego produkcja jest jednym z ważniejszych źródeł emisji CO₂. Alternatywą może być użycie do tego celu drewna, które „magazynuje” węgiel z dwutlenku węgla pochłanianego przez drzewa w procesie fotosyntezy, łagodząc tym samym zmiany klimatyczne. Drewno jest przyjazne i łatwo poddaje się obróbce. Poza tym produkty z drewna podlegają szybkiemu i naturalnemu rozkładowi. Drewniane domy świetnie izolują ciepło i „oddychają”, a także regulują wilgotność, sprawiając, że we wnętrzu utrzymuje się przyjazny dla użytkownika mikroklimat. W porównaniu do innych technologii buduje się je ekspresowo, a sam proces jest w dużej mierze niezależny od pogody.

Fot. Robert Antosz

Fot. Krzysztof Ptak

Fot. Shutterstock/Pincasso

Kartka papieru, książka, drewniana rama obrazu, podłoga, meble, a nawet całe domy i konstrukcje – uniwersalność drewna i powszechność jego wykorzystania sprawiają, że cząstka lasu jest zawsze obecna w naszym życiu.

Marzy ci się drewniany dom w sąsiedztwie lasu? **Lasy Państwowe uruchomiły program „Polskie domy drewniane – mieszkać w zgodzie z naturą”**. Będzie mu towarzyszyć promocja innowacyjnych technologii wykorzystujących drewno, a także tworzenie systemowych rozwiązań wspierających szersze stosowanie technologii opartych na surowcu drzewnym.

Fot. Shutterstock/Vaver

Dzięki zrównoważonemu gospodarowaniu **polskie lasy w pełni zaspokajają nasze zapotrzebowanie na surowiec drzewny**, a Lasy Państwowe są gwarantem, że nigdy go nie zabraknie.

ENERGIA PRZYSZŁOŚCI

Energia zawarta w pniach drzew, korzeniach, gałęziach i liściach to energia przyszłości. Może oświetlać miasta, zasilać zakłady przemysłowe, napędzać pojazdy albo po prostu ogrzewać domy.

LAS JEST ZASILANY PRZEZ SŁOŃCE. ENERGIA PROMIENIOWANIA, WYCHWYTYWANA PRZEZ LIŚCIE DRZEW, ZUŻYWANA JEST W PROCESIE FOTOSYNTETY. Dzięki temu powstają substancje odżywcze wykorzystywane przez drzewa do wzrostu i rozwoju. Energia słoneczna zostaje zamknięta w lesie. Czysta i wyprodukowana zgodnie z najwyższymi standardami ochrony naszego środowiska.

Energia zawarta w drzewach może zostać wykorzystana przez człowieka. **Nadaje się do tego każdy element leśnej biomasy – pnie, gałęzie, kora, trociny...** Podczas spalania drewna uwalnia się do atmosfery dwutlenek węgla, którego składnikiem jest węgiel uwieczony w nim przed kilkudziesięciu laty. Jest on jednak elementem stałego, cyklicznego obiegu. Przystawają go drzewa, które wyrosły, najczęściej posadzone ręką leśnika, na miejscu tych usuniętych. W ten sposób cykl się zamyka, zasoby energetyczne się odtwarzają, a środowisko odnosi korzyść z nowych pokoleń drzew. Genialne i niezawodne – tak jak las.

Dobrym sposobem na ogrzanie domu jest używanie do tego celu kominka. Powinien zapewniać dużą efektywność spalania i energooszczędność. Wtedy emituje bardzo mało zanieczyszczeń. **Potrzebne jest także suche wysezonowane drewno. Można je kupić w najbliższym leśnictwie**, podobnie jak uzyskać informacje, jaki wybrać gatunek.

Fot. Shutterstock/Bondvrit

Fot. Shutterstock/Ygor

Fot. Shutterstock/MNSStudio

Zasilany energią słoneczną las pochłania CO₂ i produkuje drewno.

U leśniczego można się zaopatrzyć w choinkę na święta. Mamy wówczas pewność, że jest świeżo ścięta, pozyskana legalnie i ma korzystną cenę, bo pochodzi prosto od producenta. Świąteczne choinki zwykle są **hodowane na specjalnych uprawach**. W miejsce wyciętych drzewek sadi się nowe, a te rosnąc, produkują tlen i pochłaniają CO₂.

Fot. Ewa Pasionek

Fot. Paweł Fabijański

BORÓWKA CZARNA

Korzystnie wpływa na wzrok i widzenie po zmierzchu. Z tego powodu była bardzo ceniona podczas II wojny światowej przez pilotów RAF-u. Tradycyjnie eksportowana jest do Wielkiej Brytanii.

CZOSNEK NIEDŹWIEDZI

Wyrastające wczesną wiosną liście, podnoszą odporność i chronią przed infekcjami. Swoim smakiem do złudzenia przypominają zwykły czosnek, lecz pozbawione są przykrego zapachu.

BORÓWKA BRUSZNICA

Ma szczególne walory smakowe, jest podstawą sosu cumberland, cenionego przez królów, przyrządzanego przez najlepszych szefów kuchni.

Fot. Paweł Fabijański

Fot. Wojciech Mędrzak

NA ZDROWIE!

Prawdziwa siła bierze się z tego, co naturalne. A rosnące w sąsiedztwie lasy pełne są owoców, ziół i kwiatów, które korzystnie wpływają na nasze zdrowie i samopoczucie.

MODA NA ORYGINALNE DIETY POWODUJE, ŻE NA NASZYCH STOŁACH CORAZ CZĘŚCIEJ GOSZCZĄ EGZOTYCZNE jagody goji, zielona kawa, nasiona szałwii hiszpańskiej chia czy palmowe owoce acai. Tymczasem w naszych lasach można znaleźć rośliny dostarczające nie mniej cennych składników, a wszystko „wyprodukowane” naturalnie i ekologicznie. Należą do nich: czosnek niedźwiedzi, borówka czarna, bez czarny, a także rokitnik, berberys, dzika róża, żurawina i wiele innych.

Zbiór owoców, grzybów oraz innych darów lasu to świetny sposób na zdobycie zdrowej żywności. To także ważna gałąź gospodarki. W regionach obfitujących w lasy przynosi znaczne dochody trudniącym się tym ludziom. **Lasy Państwowe realizują projekt promujący zdrową żywność pochodzącą z polskich lasów. Wspiera on pozyskanie leśnych produktów wraz z ich przetworzeniem przez okolicznych mieszkańców**, a także zorganizowanie infrastruktury związanej z dystrybucją takich wyrobów.

Fot. Shutterstock, Stanisław

SOK BRZOSOWY, w porównaniu ze sprowadzonym z Ameryki Północnej syropem klonowym, zawiera 5 razy więcej magnezu, 4 razy więcej potasu, 3 razy więcej cynku i aż 8 razy więcej wapnia.

Na uwagę zasługuje **DZICZYŻNA**. Jej zalety to: dużo lekkostrawnego białka, witamin z grupy B, potasu, fosforu, cynku, magnezu i żelaza. Jest mniej kaloryczna niż mięso ze zwierząt hodowlanych.

BEZ CZARNY jest bogaty w antocyjany zapobiegające starzeniu się komórek, reguluje przemianę materii, wzmacnia układ odpornościowy. Kwiaty działają napotnie, a owoce odtruwająco i przeciwbólowo.

LOKALNIE I W CAŁEJ POLSCE

Gospodarka leśna prowadzona przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe to istotna część gospodarki naszego państwa. Dzięki temu, że jest zrównoważona i wielofunkcyjna, zaspokaja różnorodne potrzeby, nie niszcząc przy tym środowiska.

LEŚNICY DBAJĄ O STAŁE POLEPSZANIE STANU LASÓW. Z ROKU NA ROK WZRASTA ICH ZASOBNOŚĆ, czyli ilość zgromadzonego w nich drewna, zalesiane są kolejne powierzchnie, wzbogaćony jest skład gatunkowy drzewostanów. To powoduje, że rośnie różnorodność biologiczna w lasach, a także wzmacnia się ich odporność i zdrowotność.

Lasy Państwowe, zarządzając powierzonym im leśnym dobrem, same pokrywają koszty gospodarowania lasami. Są jednostką samofinansującą. Nie obciążają podatników, co więcej, oprócz utrzymania i pomnażania leśnego majątku, wnoszą do budżetu państwa liczące się środki finansowe.

Fot. Michał Ogródowczyk

Lasy Państwowe działają w skali całej Polski, ale też angażują się w rozwój na poziomie lokalnym. **W ciągu ostatnich 10 lat gminy i nadleśnictwa zrealizowały niemal 1,5 tys. wspólnych projektów.** Tylko w 2017 r., na budowę gminnych dróg, ścieżek rowerowych, ośrodków edukacyjnych i dostępnych dla każdego miejsc rekreacji, Lasy Państwowe wydały blisko 100 mln zł z funduszu leśnego oraz ok. 20 mln zł ze środków własnych nadleśnictw. **Leśnicy wspólnie z samorządowcami pozyskują i inwestują również środki europejskie.**

Fot. Andrzej Stoiński

Lasy Państwowe prawie w całości zaspokajają potrzeby polskiego przemysłu drzewnego. **Corocznie pozyskiwana jest taka ilość surowca, która nie przynosi szkody środowisku i zarazem umożliwia rozwój firm drzewnych.** Drewno niemal w całości sprzedawane jest na aukcjach internetowych. Umożliwia to wszystkim zainteresowanym równy dostęp do surowca. **System informatyczny LP został tak przygotowany,**

by nabywcy sami mogli decydować, jak dokonywać najkorzystniejszych dla siebie zakupów i nie ponosić dodatkowych nakładów na transport.

Lasy Państwowe korzystają ze zdobyczy nauki i wdrażają je w codziennej pracy. Potrzeby PGL LP są zarazem bodźcem do rozwoju uczelni wyższych oraz instytucji badawczych.

Lasy Państwowe same finansują gospodarkę leśną, pomnażają nasz wspólny majątek i przynoszą dochody budżetowi państwa.

ZATRUDNIENIE DLA TYSIĘCY

Lasy Państwowe są jednym z największych pracodawców, zwłaszcza na terenach wiejskich. Obecność lasów przyczynia się do powstawania nowych miejsc pracy, także poza PGL Lasy Państwowe.

BLISKOŚĆ LASU ORAZ JEDNOSTEK LASÓW PAŃSTWOWYCH TO SZANSA NA ZDOBYCIE ATRAKCYJNEGO ZATRUDNIENIA LUB ROZWINIĘCIE WŁASNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ. Miejsca pracy związane z pozyskaniem i przetwórstwem drewna oraz odtworzeniem lasu, a także turystyką i wypoczynkiem oferuje: przemysł drzewny i meblarski, zakłady usług leśnych, przedsiębiorstwa produkujące oraz serwisujące maszyny i sprzęt do pracy w lasach, firmy handlujące drewnem, a także lokalne stolarnie czy gospodarstwa agroturystyczne. Źródłem dochodów bezpośrednio związanym z lasem są: zbiór owoców, grzybów i ziół oraz produkcja zdrowej żywności. Las jest też miejscem pracy dla naukowców, fotografów, czy dziennikarzy. **Szacuje się, że Lasy Państwowe są źródłem utrzymania dla kilkuset tysięcy osób i ich rodzin.** Sam przemysł drzewny daje pracę ponad 300 tys. pracowników. Jest to szczególnie ważne na obszarach wiejskich, gdzie nie ma dużych zakładów przemysłowych i miast dających możliwość innych form zatrudnienia.

Fot. Grzegorz Gaczyński

Fot. Paweł Fabijański

Fot. Arkadiusz Mańczyk

Fot. Marta Baranowska

Fot. Grzegorz Dworakowski

Fot. Shutterstock/Sculpies

Fot. Paweł Fabijański

Fot. Paweł Fabijański

Spośród **375 tys. miejsc pracy**, które są wynikiem prowadzenia gospodarki leśnej, tylko 25 tys. to stanowiska pracy w Lasach Państwowych.

Do rozwoju lokalnego rynku pracy przyczyniają się nowe programy rozwojowe Lasów Państwowych, m.in. „Polskie domy drewniane – mieszkaj w zgodzie z naturą” oraz „Zdrowa żywność z polskich lasów”.

CZŁOWIEK W ZIELONYM MUNDURZE

Lasy Państwowe opiekują się polskimi lasami od niemal stu lat. To sprawia, że leśnicy są kontynuatorami tradycyjnego rozumienia i podejścia do lasu. Składają się na nie: wiedza, zamiłowanie i poświęcenie, które wykraczają poza zwykłe obowiązki służbowe. Leśnicy pracują dla lasów - a więc dla nas wszystkich, dbając o ich zdrowie i kondycję, a także o to, by zaspokajały nasze potrzeby.

POWSZECHNĄ ZASADĄ GOSPODARKI LEŚNEJ JEST ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ, GWARANTUJĄCY ZACHOWANIE NATURALNYCH funkcji lasu oraz godzący potrzeby przyrodnicze, społeczne i produkcyjne. Nowe technologie i stała modernizacja polskiego leśnictwa umożliwiają działanie skuteczne i na najwyższym poziomie, zawsze jednak na pierwszym miejscu znajduje się człowiek i las.

Praca na rzecz lasów to służba, która trwa przez całą dobę. Dlatego do wykonywania zawodu leśnika, prócz profesjonalizmu, potrzebna jest pasja. Leśnicy łączą te cechy i dzięki swojemu zaangażowaniu cieszą się w pełni zasłużonym zaufaniem społecznym.

Fot. Piotr Król

Fot. Łukasz Gwiżdziel

Bycie człowiekiem w zielonym mundurze to często nie tylko praca zawodowa. **Leśnicy działają również na rzecz swojego otoczenia, aktywnie uczestnicząc w życiu lokalnych wspólnot.** Wielu z nich zostaje samorządowcami. Zasiadając w radach gmin, powiatów i miast, aktywnie wpływają na rozwój lokalny. Inni są kustoszami historii ukrytej w lasach, odkrywcami i opiekunami miejsc pamięci. Nie brakuje też takich, którzy angażują się w pomoc na rzecz potrzebujących.

Każdy właściciel prywatnego lasu może zwrócić się do nadleśnictwa o pomoc w planowaniu zagospodarowania, utrzymania i ochrony swojego lasu.

Fot. Paweł Grażdki

Fot. Katarzyna Mędrzak

Dobrze jest **mieć las i leśników** za swoich sąsiadów!

Sąsiedztwo jednostek Lasów Państwowych daje poczucie bezpieczeństwa. Jest gwarancją, że w obliczu pożaru, huraganu czy powodzi **zawsze mamy się do kogo zwrócić o pomoc.**

Centrum Informacyjne Lasów Państwowych
ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa
e-mail: cilp@cilp.lasy.gov.pl
www.lasy.gov.pl

ISBN 978-83-65659-04-0

Tekst: Przemysław Barszcz
Redakcja: Katarzyna Bielawska
Projekt graficzny i przygotowanie do druku:
Mateusz Jankowski
Zdjęcie na okładce: Jarosław Ramucki

Druk i oprawa: ORWLP w Bedoniu